

«Марат Оспанов атындағы
Батыс Қазақстан медицина
университеті» КеАҚ
Басқарма төрағасы-ректордың
шешімімен

_____ Калиев А. А.
2023 жылғы «04» желтоқсанда
«БЕКІТІЛДІ»

**"Батыс Қазақстан Медициналық Журналы (WKMJ)"
журналының саясаты
«Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина
университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы**

Басылым	Құрастырған
Бірінші	 _____ журналдың бас редакторы Мусин Н.М. _____ журналдың бас редакторы Тамадон А. _____ 04_12_ 2023ж.

Ақтөбе қ., 2023 жыл.

	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ</p>	<p align="center">Күні: 03.07.2023</p>	<p align="center">Басылым: бірінші</p>
	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы БҚМУ» КеАҚ "Батыс Қазақстан медициналық журналы (WKMJ)" журналының саясаты</p>	<p align="center">Ж С БҚМУ</p>	<p align="center">24-беттің 2-беті</p>

Мақсаттар мен қызығушылық саласы

Батыс Қазақстан медициналық журналы (WKMJ) - медициналық білім мен денсаулық сақтау практикасының шекарасын кеңейтуге арналған тоқсан сайынғы журнал.

Біздің басты мақсатымыз-зерттеушілерге, практик дәрігерлер мен педагогтар маяк ретінде қызмет ету, инновациялық медициналық зерттеулерді тарату платформасын ұсыну, жаңа тенденцияларды зерттеуді ынталандыру және денсаулық сақтауды өзгертуі мүмкін медициналық жаңалықтарды талқылауға ықпал ету. Мұқият шолу процесінің арқасында біз басылымның ең жоғары сапа стандарттары мен этикалық нормаларын сақтауға тырысамыз. Біздің мақсатымыз-ынтымақтастықты дамыту, ғылыми негізделген тәжірибелерді ынталандыру және әлемдік медициналық қоғамдастықтың бірегей перспективалары мен үлестерін насихаттай отырып, денсаулық сақтауды жақсартуға үлес қосу.

Негізгі тақырыптық бағыттарға клиникалық медицина, қоғамдық денсаулық сақтау, медициналық зерттеулер, медициналық білім, денсаулық сақтауды басқару және медициналық технологиялар кіреді.

- Клиникалық медицина: біз пациенттерді диагностикалаудың, емдеудің және күтудің инновациялық әдістерін түсінуді ұсына отырып, клиникалық тәжірибенің қыр-сырын терендететін материалдарды құптаймыз.

- Қоғамдық денсаулық сақтау: біздің қоғамдық денсаулық сақтау саласындағы міндеттемелеріміз Қоғамдық денсаулық сақтау саясаты, эпидемиология, аурудың алдын алу және медициналық көмекке қол жеткізу бойынша зерттеулер мен пікірталастарды ілгерілетудегі міндеттемелерімізден көрінеді.

- Денсаулық сақтауды басқару: біз денсаулық сақтауды басқару, басқару стратегиялары және тиімді қызмет көрсетуді қамтамасыз ету үшін денсаулық сақтау жүйелерін оңтайландыру мәселелерімен айналысамыз.

- Медициналық білім: WKMJ оқытудың инновациялық әдістері, оқу бағдарламаларын әзірлеу және медициналық оқыту сапасын арттыру стратегиялары туралы мақалаларға орын беру арқылы медициналық білім беруді дамытуды қолдайды.

- Медициналық технологиялар: біз телемедицина, медициналық құрылғылар және денсаулық сақтаудың цифрлық шешімдері сияқты инновацияларды талқылауды ынталандыру арқылы медициналық технологиялардың үнемі дамып келе жатқан ландшафтын қарастырамыз.

Бұл тоқсан сайынғы журнал наурыз, маусым, қыркүйек және желтоқсан айларында жарияланады және біз 6000 сөзге дейінгі түпнұсқа зерттеу мақалалары мен жүйелік шолуларды қабылдаймыз; 5000 сөзге дейінгі жүйелік емес немесе баяндау шолулары; қысқа жазбалар, клиникалық жағдайлардың сипаттамалары (case reports) және 2000 сөзге дейінгі редакциялық мақалалар, сондай-ақ журнал редакторына 1000 сөзге дейінгі хаттар.

WKMJ зерттеушілер мен денсаулық сақтау мамандарын өз жұмыстарын ұсынуға, тәжірибелерімен бөлісуге және денсаулық сақтау нәтижелерін жақсарту және медициналық білімді кеңейту миссиясының бір бөлігі болуға шақырады.

	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ</p>	<p align="center">Күні: 03.07.2023</p>	<p align="center">Басылым: бірінші</p>
	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы БҚМУ» КеАҚ "Батыс Қазақстан медициналық журналы (WKMJ)" журналының саясаты</p>	<p align="center">Ж С БҚМУ</p>	<p align="center">24-беттің 3-беті</p>

Журнал туралы

2004 жылы құрылғаннан бері Батыс Қазақстан медициналық журналы (WKMJ) медициналық зерттеулерді, Денсаулық сақтау практикасын ілгерілетуге және білімді таратуға деген ұмтылысында мызғымас болып қала берді. Жиырма жылға жуық тарихы бар WKMJ үнемі дамып келе жатқан медицина саласында құнды ақпараттың сенімді көзіне айналды.

WKMJ-де Қазақстан Республикасы Ақпарат және коммуникациялар министрлігі берген қайта тіркеу туралы куәлік (18.04.2019 ж. № 17673-Ж) бар, бұл оның журналистік адалдық пен кәсіпқойлықтың ең жоғары стандарттарын сақтауға бейілділігін көрсетеді.

Біздің журнал әрқашан медициналық зерттеулер мен денсаулық сақтаудың жаһандық сипатын көрсете отырып, өзінің ауқымын шекарадан тыс кеңейтуге тырысты. Бұл міндеттеме Ulrich ' s International Periodical Directory халықаралық дерекқорына, CINECA итальяндық ғылыми жарияланымдар базасына және ресейлік ғылыми дәйексөз индексіне (RINC) қосылуымызда көрінеді. Бұл аффиляциялар біздің шынымен халықаралық медициналық зерттеу платформасы ретіндегі мәртебемізді көрсетеді.

WKMJ ғылыми қызметтің негізгі нәтижелерін жариялау үшін Қазақстан Республикасының Білім және ғылым саласындағы бақылау комитеті ұсынған басылымдар тізіміне енгізілгенін мақтан тұтады. Бұл мойындау, комиссияның 2016 жылғы 15 сәуірдегі шешіміне сәйкес, біздің ғылыми жетілу мен инновацияны ілгерілетуге деген ұмтылысымызды көрсетеді.

WKMJ-бұл жай ғана басылым емес; бұл медициналық зерттеушілердің, практиктердің және оқытушылардың пікірін білдіретін алаң. Біздің көзқарасымыз-ынтымақтастықты дамыту, инновацияларды ынталандыру және жаһандық аспектілерге назар аудара отырып, медицина мен денсаулық сақтау саласында алға жылжу. Біз идеялар ілгерілейтін, білім бөлісетін және медициналық қоғамдастық өркендейтін кеңістік құруға тырысамыз.

WKMJ-тоқсан сайынғы журнал.

Ұзақ мерзімді мұрағаттау

Электрондық түрде жарияланған ғылыми әдебиеттерді сақтау және бұл материалдардың ғалымдар мен зерттеушілердің болашақ ұрпақтары үшін қолжетімді болуын қамтамасыз ету үшін KnE баспасының контенті электрондық ғылыми контенттің тұрақты мұрағатын қамтамасыз ету миссиясы бар коммерциялық емес ұйым Portico-да мұрағатталынады.

Portico өкілдіктері Нью-Йоркте, Нью-Джерсиде және Мичиганда орналасқан.

Мақалаларды өңдеу ақысы

Егер сіздің мақалаңыз жариялауға қабылданса, сізге мақаланы өңдеу үшін ақы төлеудің қажеті жоқ (МӨА).

Авторлық құқық және ашық қол жетімділік саясаты

Бұл ашық қол жетімді журнал. Осылайша, жарияланған барлық мақалалар журналдың веб-сайтында ақысыз қол жетімді.

	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ</p>	<p align="center">Күні: 03.07.2023</p>	<p align="center">Басылым: бірінші</p>
	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы БҚМУ» КеАҚ "Батыс Қазақстан медициналық журналы (WKMJ)" журналының саясаты</p>	<p align="center">Ж С БҚМУ</p>	<p align="center">24-беттің 4-беті</p>

Барлық мақалалар Creative Commons Attribution License (CC BY 4.0) шарттарымен таратылады, оған сәйкес авторлар өз жұмыстарына авторлық құқықты сақтайды және бұл лицензия **түпнұсқа туындыға тиісті сілтеме жасалған жағдайда** кез келген ортада шектеусіз пайдалануға, таратуға және көбейтуге мүмкіндік береді.

Осы журналдағы мақалаларға сілтеме жасау кезінде авторлықтың дұрыс көрсетілуін қамтамасыз ету үшін мынаны көрсетіңіз:

- Авторлардың есімдері
- Мақаланың толық атауы
- Журнал атауы
- Жарияланған жылы
- Том және шығарылым нөмірлері
- Бетті нөмірлеу

ISSN

2707-6180 (басылған)

2707-6199 (Онлайн)

Индекстеу

Батыс Қазақстан медициналық журналы мынадай индекстер мен библиометриялық дерекқорлар тізіміне енгізілген:

Ресейлік ғылыми дәйексөз индексі

Қазақстандық дәйексөз базасы

Редакциялық алқа

БАС РЕДАКТОРЛАР

Амин Тамадон, ДВМ, қауымдастырылған профессор

Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университетінің Ғылыми жұмыс департаменті, Ақтөбе, Қазақстан

amintamaddon@yahoo.com

<https://orcid.org/0000-0002-0222-3035>

Әсет А. Қалиев, қауымдастырылған профессор

Жалпы хирургия, Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медициналық университеті, Ақтөбе, Қазақстан

aset_kaliyev@mail.ru

<https://orcid.org/0000-0003-4594-4104>

Надиар Мусин, PhD, қауымдастырылған профессор

Жалпы хирургия, Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медициналық университеті, Ақтөбе, Қазақстан

nadiar_musin@zkm.kz

<https://orcid.org/0000-0003-3600-8840>

	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ</p>	<p align="center">Күні: 03.07.2023</p>	<p align="center">Басылым: бірінші</p>
	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы БҚМУ» КеАҚ "Батыс Қазақстан медициналық журналы (ВКМЖ)" журналының саясаты</p>	<p align="center">Ж С БҚМУ</p>	<p align="center">24-беттің 5-беті</p>

РЕДАКТОРДЫҢ КӨМЕКШІЛЕРІ

Әлия Жылқыбекова

Патофизиология кафедрасы, Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университетіні, Ақтөбе, Қазақстан
 zhylkybekovaa@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-5036-4898>

Нұргүл Аблакимова

Фармакология кафедрасы, Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медициналық университеті, Ақтөбе, Қазақстан
 nurgul_ablakimova@mail.ru
<https://orcid.org/0000-0002-1100-2904>

Күләш Жилисбаева

Ғылыми жұмыс бөлімі, Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медициналық университеті, Ақтөбе, Қазақстан
 kulyash.rakhmetullaevna@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-4840-3648>

РЕДАКЦИЯЛЫҚ АЛҚА

Әбенова Нұргүл, қауымдастырылған профессор

№ 1 жалпы практика кафедрасы, Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медициналық университеті, Ақтөбе, 030019, Қазақстан
 nurgul_abenova@mail.ru
<https://orcid.org/0000-0003-0395-9025>

Арингазина Раиса, қауымдастырылған профессор

№ 1 ішкі аурулар кафедрасы, Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті, Ақтөбе, Қазақстан
 raisa_aringazina@mail.ru
<https://orcid.org/0009-0005-1932-9177>

Балмағамбетова Сәуле, қауымдастырылған профессор

Онкология кафедрасы, Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті, Ақтөбе, Қазақстан
 saule.balmagambetova@zkm.kz
<https://orcid.org/0000-0003-4080-5383>

Баспакова Ақмарал, медицина ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор

Ғылыми жұмыс департаменті, Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті, Ақтөбе, Қазақстан
 baspakova@zkgmu.kz
<https://orcid.org/0000-0002-0883-2245>

	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ</p>	<p align="center">Күні: 03.07.2023</p>	<p align="center">Басылым: бірінші</p>
	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы БҚМУ» КеАҚ "Батыс Қазақстан медициналық журналы (WKMJ)" журналының саясаты</p>	<p align="center">Ж С БҚМУ</p>	<p align="center">24-беттің 6-беті</p>

Батырова Гүлнара, PhD, қауымдастырылған профессор
Зертханалық және визуалды диагностика кафедрасы, Марат Оспанов атындағы Батыс
Қазақстан медицина университеті, Ақтөбе, Қазақстан
batyrovagulnara77@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-7970-4059>

Фарджам, Можтаба, PhD, қауымдастырылған профессор, фармакология кафедрасы,
медицина факультеті, Фаса медицина ғылымдары университеті, Фаса, Иран
farjam@fums.ac.ir
<https://orcid.org/0000-0003-4826-2846>

Гайдай, Андрей Николаевич, PhD, қауымдастырылған профессор
Акушерлік және гинекология кафедрасы, Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан
медициналық университеті, Ақтөбе, Қазақстан
a.gaiday@mail.ru
<https://orcid.org/0000-0001-7629-8737>

Хамидулла, Алима А., PhD, қауымдастырылған профессор
Неврология кафедрасы, Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медициналық
университеті, Ақтөбе, Қазақстан
alimakhamidulla@mail.ru
<https://orcid.org/0000-0002-5007-8151>

Квон, О-Дэ, PhD, қауымдастырылған профессор
Неврология бөлімі, Тэгу католиктік Университетінің Медициналық орталығы, Тэгу
католиктік университетінің Медицина мектебі, Тэгу, Оңтүстік Корея
dolbaeke@cu.ac.kr
<https://orcid.org/0000-0002-7465-2904>

Махдипур, Махди, PhD, қауымдастырылған профессор
Репродуктивті биотехнология, дің жасушаларын зерттеу орталығы, Табриз медициналық
ғылымдар университеті, Иран
mahdi.mahdipour@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-2729-4593>

Нугрохо, Адианто, PhD, қауымдастырылған профессор
Ас қорыту хирургиясы бөлімі, Фатмавати жалпы ауруханасының хирургия бөлімі,
Индонезия
adiyusuf97@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-9066-8685>

	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ</p>	<p align="center">Күні: 03.07.2023</p>	<p align="center">Басылым: бірінші</p>
	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы БҚМУ» КеАҚ "Батыс Қазақстан медициналық журналы (ВКМЖ)" журналының саясаты</p>	<p align="center">Ж С БҚМУ</p>	<p align="center">24-беттің 7-беті</p>

Рахманифар, Фархад, PhD, қауымдастырылған профессор
 Шираз Университетінің іргелі ғылымдар факультеті, Иран
 f.rahmanifar@yhaoo.com
<https://orcid.org/0000-0001-9585-7266>

Ширази, Реза, PhD, қауымдастырылған профессор
 Анатомия кафедрасы, денсаулық ғылымдары мектебі, Медицина және денсаулық сақтау,
 UNSW Sydney, Сидней, Австралия
 reza.shirazi@unsw.edu.au
<https://orcid.org/0000-0002-3907-079X>

Смағұлова, Ғазиза А., PhD, қауымдастырылған профессор
 Фармакология кафедрасы, Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медициналық
 университеті, Ақтөбе, Қазақстан
 g.smagulova@zkmk.kz
<https://orcid.org/0000-0001-7222-620X>

Субраманям, Суреш, PhD, қауымдастырылған профессор
 Optimax Офтальмологы (Ipoh), Малайзия
 padaiyappu@hotmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-7470-6012>

Тахамтани, Ясер, PhD, қауымдастырылған профессор
 Дің жасушалары және даму биологиясы бөлімі, жасушалық ғылымдарды зерттеу орталығы,
 Royan дің жасушалары биологиясы және технологиясы институты, ACECR, Тегеран, Иран
 yasertahamtani@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-2360-4985>

Таниде, Надер, ДВМ, PhD, профессор
 Шираз медицина ғылымдары университетінің фармакология кафедрасы, Шираз, Иран
 tanidehn@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-9282-1778>

Тілегенова Жеңісгүл Ш., PhD, қауымдастырылған профессор
 № 2 ішкі аурулар кафедрасы, Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медициналық
 университеті, Ақтөбе, Қазақстан
 zhenisgul.tlegenova@zkmk.kz
<https://orcid.org/0000-0002-3707-7365>

Восоу, Масуд, PhD, қауымдастырылған профессор
 Зерттеу эксперименттік орталығы, зертханалық медицина кафедрасы, Каролинский
 институты, Швеция
 masvos@yahoo.com
<https://orcid.org/0000-0001-5924-4366>

	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ</p>	<p align="center">Күні: 03.07.2023</p>	<p align="center">Басылым: бірінші</p>
	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы БҚМУ» КеАҚ "Батыс Қазақстан медициналық журналы (WKMJ)" журналының саясаты</p>	<p align="center">Ж С БҚМУ</p>	<p align="center">24-беттің 8-беті</p>

Жаңбырбекұлы, Ұланбек, PhD, қауымдастырылған профессор
Астана Медицина Университетінің урология және андрология кафедрасы, Қазақстан
ulanbek.amu@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-1849-6924>

Журабекова, Гүлмира А, PhD, қауымдастырылған профессор
Қалыпты және топографиялық анатомия кафедрасы; Марат Оспанов атындағы Батыс
Қазақстан мемлекеттік медицина университеті, Ақтөбе, Қазақстан
gzhurobekova@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-2166-3095>

Этика және саясат

KnE Publishing-те біз жариялағанның бәрі этикалық және белгіленген саясат пен принциптерге сәйкес келетініне көз жеткіземіз:

- Жарияланымдар этикасы комитеті (COPE)
- Ғылыми редакторлар кеңесі (CSE)
- Еуропалық ғылыми редакторлар қауымдастығы (EASE)
- Халықаралық медициналық журнал редакторлары комитеті (ICMJE)
- Дүниежүзілік медициналық редакторлар қауымдастығы (WAME)

Біз барлық авторларымыздан келесі стандарттарды сақтауды сұраймыз:

Авторлық және корреспондент-авторлар

Автор - бұл зерттеу тұжырымдамасына немесе дизайнына, деректерді жинауға және түсіндіруге, мақаланы құрастыруға немесе маңызды интеллектуалды мазмұнды қайта қарауға және жұмыстың түпкілікті бекітілуіне айтарлықтай үлес қосқан адам.

- Журнал авторлық және жасанды интеллект құралдары бойынша COPE нұсқауларын орындайды және мақаланың авторы ретінде жасанды интеллект құралын қарастырмайды. Қолжазбасын жазу, мақаланың кескіндерін немесе графикалық элементтерін жасау немесе деректерді жинау және талдау үшін жасанды интеллект құралын пайдаланатын авторлар мақаланың "материалдар мен әдістер" (немесе соған ұқсас) бөлімінде жасанды интеллекттің қалай және қандай құралы қолданылғанын нақты көрсетуі керек. Авторлар қолжазбасының мазмұнына, соның ішінде жасанды интеллект құралымен жасалған бөліктерге толық жауап береді және осылайша жариялау этикасын бұзғаны үшін жауап береді.

- Авторлық өзгерістер: WKMJ авторлық өзгерістерге арналған COPE нұсқауларын сақтайды - жарияланар алдында - бұған толықтырулар, жоюлар және мақалада авторлардың көрсетуі ретіндегі өзгерістер кіреді. Сұраулар корреспондент-автордан өзгерістерді түсіндіре отырып түсуі керек. Авторлықтың кез келген өзгеруі барлық авторлардың келісімін талап етеді.

	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ</p>	<p align="center">Күні: 03.07.2023</p>	<p align="center">Басылым: бірінші</p>
	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы БҚМУ» КеАҚ "Батыс Қазақстан медициналық журналы (WKMJ)" журналының саясаты</p>	<p align="center">Ж С БҚМУ</p>	<p align="center">24-беттің 9-беті</p>

- Өз жұмысын қарауға жіберу арқылы авторлар жұмыстың бар авторлық құқықты бұзбайтынына жеке кепілдік береді.
- Барлық авторлар зерттеудің барлық бөліктері үшін толық жауапкершілікті өз мойнына алады және қолжазбаның тұтастығына, объективтілігіне және жарамдылығына және ондағы қорытындыларға қатысты кез келген сұрақтарды тергеуге және шешуге міндеттенеді. Қолжазбаны редакциялау процесіне қатысатын барлық авторлар мен адамдарға авторлық даулар бойынша COPE нұсқауларымен танысуға кеңес береміз.
- Корреспондент-Автор қолжазба қабылданғанға дейін барлық ұсынылған материалдарды және қайта жіберулерді өндеуге, қолжазбаның кез келген аспектісіне және оның қорытындыларына қатысты жарияланғаннан кейінгі кез келген сұрақтарға жауап беруге және барлық авторлардың атынан ресми құжаттарға олардың рұқсатымен қол қоюға келіседі.

Аффилиация

Ғылыми мақалалар үшін "аффилиация" бағанында хабарланатын зерттеу жүргізілген және/немесе мақұлданған мекеме (мекемелер) көрсетілуі тиіс. Ғылыми емес мақалалар үшін "аффилиация" бағанында қазіргі уақытта әрбір автор байланысты мекеме (мекемелер) көрсетілуі керек.

Қайталанатын Жарияланымдар және өзін-өзі плагиат

Ұсынылған кез-келген қолжазба қазіргі немесе ұқсас түрде басқа жерде жарияланбаған түпнұсқа шығарма болуы керек.

- Егер қолжазбаның едәуір бөлігі басқа жерде жарияланған болса, онда журнал редакторына оны қайта пайдалануға рұқсат берілуі керек және бұл жаңа жұмыста расталуы керек және жіберілген кезде журнал редакторына айтылуы керек.
- Ұсынылған кез-келген қолжазба қазіргі уақытта басқа журналда немесе баспада қаралмауы керек. Бұл алдын ала басып шығаруды (препринт) автордың веб-сайтына немесе алдын ала басып шығару мұрағатына орналастыруды қамтымайды.
- Диссертацияға негізделген қолжазбалар үшін диссертацияның мазмұны журнал стилінің нұсқаулығына сәйкес қайталануы керек. Егер диссертация жарияланған болса, автор бұл туралы журнал редакторына хабарлап, баспагерден рұқсат алуы керек.
- Авторлар ақпаратты пайдаланатын кез келген алдыңғы жұмысты мойындау және дәйексөз келтіру арқылы өзін-өзі плагиаттан аулақ болу керек.

Деректердің ашықтығы

Зерттеу барысында нақты түсінуді, тексеруді және қайталауды жеңілдету үшін авторларға қолжазбада айтылған барлық деректер мен көмекші материалдардың нақты есебін жүргізуді ұсынамыз.

Алдын ала басып шығару (препринт) саясаты

WKMJ зерттеу нәтижелерін алдын ала басып шығару серверлері арқылы бөлісуді қолдайды және біздің авторларға өз мақаласының алдын ала басып шығаруын бөлісуге рұқсат етіледі.

	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ</p>	<p align="center">Күні: 03.07.2023</p>	<p align="center">Басылым: бірінші</p>
	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы БҚМУ» КеАҚ "Батыс Қазақстан медициналық журналы (WKMJ)" журналының саясаты</p>	<p align="center">Ж С БҚМУ</p>	<p align="center">24-беттің 10-беті</p>

Авторлар қолжазбасының алдын ала басып шығару нұсқасын тарату кезінде авторлық құқықты бермеуі немесе қайта бермеуі немесе оны эксклюзивті лицензия бойынша қолжетімді етпеуі керек (яғни алдын ала басып шығару ашық қолжетімді болуы керек).

WKMJ авторлар алдын ала басып шығару процесінде өз жұмыстарына авторлық құқықты сақтаған жағдайда, бұрын алдын ала басып шығару ретінде қол жетімді мақалаларды қабылдайды. Алайда, бұл журналға жіберілімес бұрын болуы керек еді, ал автор журналға жіберу кезінде алдын-ала басып шығарудың бар екендігі туралы хабарлауы керек.

Журналдың шолуы кезінде қолжазбаны алдын ала басып шығару серверіне жіберу мүмкін емес.

Рецензияланғаннан кейін түзетілген қолжазбаны мақаланы қабылдау немесе қабылдамау туралы шешім қабылданғанға дейін рецензияланғаннан кейін алдын ала басып шығару серверіне жіберу мүмкін емес.

Егер қолжазба қабылданбаса, автор оны алдын ала басып шығару серверлеріне жібере алады. Алайда, егер мақала жариялауға қабылданса, автор Бұл нұсқаны алдын-ала басып шығару серверлеріне жібере алмайды (бірақ зияткерлік меншіктің басымдығы мен қорғалуын қамтамасыз ету үшін автор осы кезеңде алдын-ала басып шығару серверіне алдын-ала қарау үшін мақаланың нұсқасын жібере алады).

Журнал жариялауға қабылданған жағдайда, алдын ала басып шығару нұсқасы соңғы жарияланған мақаламен байланысты болуы керек.

Автор жазбаның жарияланған нұсқасына сілтеме алдын ала басып шығару серверінің веб-сайтына қосылғанына көз жеткізу үшін алдын ала басып шығару серверімен байланысуды қамтамасыз етеді. Соның ішінде:

- жазба нұсқасына сілтеме жасау туралы мәліметтер (WKMJ-де жарияланған)
- жазба нұсқасына сілтеме (WKMJ-де жарияланған нұсқа үшін DOI көмегімен)
- келесідей тұжырымдамамен:

"Бұл автордың **[ЖУРНАЛДЫҢ АТАУЫ]** журналына жіберген мақаланың шолуға немесе редакциялауға дейінгі нұсқасы. Knowledge E Publishing қолжазбаның осы нұсқасындағы немесе одан алынған кез келген нұсқадағы қателіктер мен олқылықтар үшін жауап бермейді. Жазбаның нұсқасы онлайн режимінде қол жетімді **[толық DOI]** **[Тақырып өзгергенін және жаңа атауды осында көрсетіңіз]"**

Адамдар мен жануарларды зерттеу

Адамдарды немесе жануарларды зерттеу үшін институционалдық немесе жергілікті Бақылау кеңесінің мақұлдауын алу қажет. Бұл ақпарат, Бақылау кеңесінің атауы және мақұлдау нөмірлері/кодтары қолжазбада көрсетілуі керек.

- Адамдарға қатысты зерттеулер Хельсинкидегі адамдарға қатысты медициналық зерттеулердің этикалық принциптері туралы декларацияға сәйкес келуі керек. Зерттеудің барлық қатысушыларына зерттеу мақсаттары және араласудың кез келген ықтимал теріс салдары туралы хабарлау қажет. Барлық қатысушылардан жазбаша хабардар етілген келісім де алынуы тиіс.

	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ</p>	<p align="center">Күні: 03.07.2023</p>	<p align="center">Басылым: бірінші</p>
	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы БҚМУ» КеАҚ "Батыс Қазақстан медициналық журналы (WKMJ)" журналының саясаты</p>	<p align="center">Ж С БҚМУ</p>	<p align="center">24-беттің 11-беті</p>

- Жануарларға қатысты зерттеулер ұлттық денсаулық сақтау институтының зертханалық жануарларды күту және пайдалану жөніндегі нұсқаулығына сәйкес жүргізілуі керек.
- Адамдарға немесе жануарларға қатысты зерттеулер жүргізуге рұқсат институционалдық немесе жергілікті Бақылау кеңесінен алынуы керек. Бұл ақпарат, сараптамалық кеңестің атауы және мақұлдау нөмірлері/кодтары қолжазбада көрсетілуі керек.
- Этикалық ойлар "Әдістер" бөлімінде қарастырылуы керек және журнал тиісті құжаттарды сұрау құқығын өзіне қалдырады.

Клиникалық зерттеулер

Медициналық журнал редакторларының халықаралық комитетінің (ICMJE) мәліметтері бойынша, клиникалық сынақ "денсаулыққа әсер етуді бағалау үшін денсаулыққа байланысты бір немесе бірнеше араласулар үшін адам қатысушыларын немесе адамдар тобын перспективалы түрде тағайындайтын кез келген ғылыми зерттеу" болып табылады.

- Клиникалық зерттеу авторлары өз зерттеулерін ICMJE немесе Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы мойындаған сынақ тізілімдерінің бірінде алдын ала тіркеуге міндетті.
- Зерттеудің тіркеу нөмірі мен сынақ тізілімінің атауы қолжазбада көрсетілуі керек.
- Медицина ғылымдары рандомизацияланған сынақ нәтижелері туралы есепті ұсыну шарты ретінде толтырылған CONSORT 2010 бақылау тізімін және блок-схеманы талап етеді. Олар үшін шаблондарды CONSORT веб-сайтынан табуға болады, онда параллель топтардағы екі сынақтан басқа әртүрлі конструкциялар мен деректер түрлеріне арналған бірнеше CONSORT бақылау тізімінің кеңейтімдері сипатталған. Кем дегенде, сіздің мақалаңызда бақылау тізімінің әр элементінің мазмұны көрсетілуі керек. Осы негізгі есеп беру талаптарын орындау сынақ есебінің құнын айтарлықтай арттырады және оның кейінгі жариялау мүмкіндігін арттыруы мүмкін.

Шолу

WKMJ рецензенттерге арналған жариялау этикасы комитетінің этикалық нұсқауларын орындайды. Журнал қолжазбалардың қабылдануына кепілдік бермейді. Рецензиялау процесінің тиімділігі журналдың көрсеткіштерінің бірі болғанымен, шешімнің белгілі бір мерзімде қабылданатынына кепілдік жоқ.

- WKMJ кем дегенде екі тәуелсіз сыртқы шолушының қатаң қос соқыр шолу үлгісін пайдаланады. Қос соқыр шолу процесі авторлардың да, рецензенттердің де процесс барысында бір-бірінің жеке басын білмейтінін білдіреді. Рецензиялау процесі жарияланғанға дейін жүргізіледі және журналдың көмегімен жүзеге асырылады.
- Редакторлар рецензенттер мен авторлар арасындағы барлық өзара әрекеттесулерде делдал ретінде әрекет етеді. Шолулар журналға тиесілі және жарияланбайды. Бас редактор жариялау процесінің академиялық сапасына, оның ішінде қабылдау туралы түпкілікті шешімдерге, шақырылған редакторлар мен арнайы

	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ</p>	<p align="center">Күні: 03.07.2023</p>	<p align="center">Басылым: бірінші</p>
	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы БҚМУ» КеАҚ "Батыс Қазақстан медициналық журналы (WKMJ)" журналының саясаты</p>	<p align="center">Ж С БҚМУ</p>	<p align="center">24-беттің 12-беті</p>

шығарылымдардың тақырыптарын, сондай-ақ редакциялық алқаның жаңа мүшелерін бекітуге жауапты.

- Рецензенттер зерттеу немесе манипуляция кезінде орынсыз мінез-құлықтың кез келген белгілері туралы хабарлайды және кез келген орынсыз мінез-құлық туралы мәлімдемелерді тергеуде журналға қолдау көрсетеді деп күтілуде. Рецензенттердің есептеріне сүйене отырып, журнал мақаланы қабылдамауды, кішігірім немесе маңызды жақсарту ұсыныстарымен қайтаруды, басқа журналға жіберуді немесе қабылдауды шешеді.

Плагиат

WKMJ плагиаттың кез-келген түріне, соның ішінде өздігінен жарияланған жұмыстарға, жарияланған және жарияланбаған материалдарға, суреттерге, мәтіндерге және веб-сайттардан жүктеулерге жол бермейді.

- Журналға енгізілген барлық қолжазбалар iThenticate қолдайтын айқас сілтемелердегі ұқсастықты тексеру арқылы плагиатқа тексеріледі.
- Біз авторларға қолжазбада қолданылатын кескіндерді өзгертпеуге немесе манипуляцияламауға кеңес береміз, әсіресе өзгерістер нәтижелерді бұрмалауға немесе манипуляциялауға әкелуі мүмкін.
- Жалған нәтижелер теріс қылықтар туралы мәлімдемелерді мұқият тексеруден кейін теріске шығаруы мүмкін.
- Кез-келген формада плагиат бар қолжазбалар қабылданбайды. Егер плагиат жарияланғаннан кейін табылса, "**Теріске шығару**" бөлімінде көрсетілген ережелер қолданылады.

Мүдделер қақтығысы

Барлық мүдделер қақтығысы (қаржылық, жеке, академиялық және/немесе идеологиялық) жіберілген кезде жариялануы керек. Егер қақтығыстар болмаса, авторлар бұл туралы айтуы керек. Айта кету керек, редакторлар мен рецензенттер кез-келген мүдделер қақтығысын шешуге жауапты.

Журнал мүдделер қақтығысын жарияламаудың келесі сценарийлері үшін core блок-схемаларын ұстанады:

- Рецензент ұсынылған қолжазбада ашылмаған мүдделер қақтығысына күдіктенгенде
- Оқырман жарияланған мақалада ашылмаған мүдделер қақтығысына күдіктенгенде

Түзетулер, алаңдаушылық білдіру және теріске шығару

Этика немесе адалдық мәселелеріне қатысты мәселелерді шешу үшін журнал ICMJE және COPE нұсқауларын орындайды. Осыған сәйкес, WKMJ жарияланғаннан кейін хабарламалардың үш түрін жариялайды: түзетулер, алаңдаушылық білдіру және теріске шығару.

	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ</p>	<p align="center">Күні: 03.07.2023</p>	<p align="center">Басылым: бірінші</p>
	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы БҚМУ» КеАҚ "Батыс Қазақстан медициналық журналы (WKMJ)" журналының саясаты</p>	<p align="center">Ж С БҚМУ</p>	<p align="center">24-беттің 13-беті</p>

Түзетулер

Егер қателер шамалы болса және ұсынылған зерттеудің нәтижелерін немесе қорытындысын өзгертпесе, түзетулер енгізіледі. Егер автор қате жібергенін анықтаса, журнал түзету жариялайды, ал журналдың редакциясы қате жіберді деп анықтаса, олар түзетуді жариялайды.

Түзетулер (Corrigenda) және қателер (Errata) DOI тағайындалады және түпнұсқа мақалалармен байланыстырылады.

Алаңдаушылық білдіру (АБ)

Егер журналдың бас редакторы жарияланған мақаланың адалдығы мен сатылмайтындығына күмәнданса, алаңдаушылық білдіруді жариялайды. АБ pdf форматында түпнұсқа мақалаға сілтеме жасай отырып, түзетуге ұқсас түрде жарияланады. АБ жарияланғаннан кейін мақала түзетілуі немесе кері қайтарылуы мүмкін.

Теріске шығару

WKMJ COPE-дің теріске шығару бойынша ұсыныстарын орындайды. Осылайша, кері байланыс келесі жағдайларда қарастырылуы мүмкін:

- Елеулі байқаусызда қате (есептеулерде қате есептеу немесе эксперимент кателігі) авторлардың нәтижелерін немесе тұжырымдарын жарамсыз етеді.
- Жалған немесе жасанды деректер немесе басқа да заңсыз әрекеттер
- Сандарды немесе кескіндерді манипуляциялау
- Плагиат
- Авторлық құқықты бұзу
- Артық жариялау: нәтижелерді тиісті авторлық немесе рұқсатсыз басқа жерде жариялау
- Зерттеу жүргізу кезінде этикалық емес зерттеу тәжірибелерін қолдану
- Ашылмаған және нәтижелерге немесе олардың түсіндірілуіне әсер етуі мүмкін деп саналатын негізгі бәсекелес қызығушылықты анықтау

Ерекше жағдайларда журнал мақаланы өз веб-сайтынан жоя алады. Мұндай оқиғаларға сот бұйрығы, құпиялылықты бұзу, жеке адамға немесе жалпы жұртшылыққа қауіп төндіретін және жала жабу сияқты заңды міндеттемелер кіреді.

Шағымдарды қарау рәсімі

WKMJ шағымдар мен дауларды қарау үшін жариялау этикасы комитеті (COPE) ұсынған нұсқауларға сүйенеді. Шағым және/немесе дау туындаған жағдайда олар мына мекенжайға жіберілуі мүмкін publishing@knowledge.com.

Жазбаның тұтастығы

WKMJ өзінің барлық метадеректерін, соның ішінде мақала атауларын, авторлық ақпаратты, көлемін, шығарылымдары мен бет нөмірлерін және т.б. Журнал метадеректердің юрисдикциядағы барлық адамдарға елдің заңнамасын бұзбай және географиялық, тілдік немесе мәдени әртүрлілікке сәйкес зерттеу мазмұнын өзгертпестен қол жетімді болуын қамтамасыз етеді. Журналға жариялау жазбасын қандай да бір жолмен

	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ</p>	<p align="center">Күні: 03.07.2023</p>	<p align="center">Басылым: бірінші</p>
	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы БҚМУ» КеАҚ "Батыс Қазақстан медициналық журналы (WKMJ)" журналының саясаты</p>	<p align="center">Ж С БҚМУ</p>	<p align="center">24-беттің 14-беті</p>

өзгерту қажет болған жағдайда, теріске шығарылған немесе түзетілген жағдайда, WKMJ индекстеуді және Ақпаратқа қол жетімділікті мүмкіндігінше сақтайды.

Журнал маркетингке бірдей принциптерді қолданады және мақаланың академиялық беделін өзінің маркетингтік қызметінде өзгертпейді немесе басқармайды.

Құпиялылық туралы мәлімдеме

Осы журнал сайтында енгізілген атаулар мен электрондық пошта мекенжайлары осы журналдың мәлімделген мақсаттары үшін пайдаланылады.

Жарияланғаннан кейін барлық авторлар жарияланымның мазмұны туралы хабарлама алу үшін автоматты түрде тіркеледі. Хабарламаларды алуды тоқтату үшін авторлар электрондық поштада көрсетілген сілтемені басу арқылы жазылымнан бас тарта алады.

Бұл электрондық пошта мекенжайлары басқа тарапқа қол жетімді болмайды.

Шолу саясаты

Бұл журналда қос соқыр шолу процедурасы қолданылады. Мақалаларды әдетте екі тәуелсіз академиялық сарапшы қарайды. Рецензиялау процесі жарияланғанға дейін жүргізіледі және журналдың көмегімен жүзеге асырылады.

Редакторлар рецензенттер мен авторлар арасындағы барлық өзара әрекеттесулерде делдал ретінде әрекет етеді. Шолулар журналға тиесілі және жарияланбайды. Бас редактор жариялау процесінің академиялық сапасына жауап береді, оның ішінде қабылдау туралы түпкілікті шешімдер, шақырылған редакторлар мен арнайы шығарылымдардың тақырыптарын, сондай-ақ редакцияның жаңа мүшелерін бекіту.

Этика

Рецензенттер JSP этикалық саясатын ұстанады деп күтілуде және рецензенттерге арналған COPE этикалық нұсқауларымен танысуға шақырылады.

Барлық рецензенттер журналға мақалада немесе шолу процесінде кездесетін кез-келген мүдделер қақтығысы немесе теріс қылықтар туралы хабарлайды деп күтілуде.

Қолжазбалар құпия құжаттар ретінде қарастырылуы керек. Рецензиялау процесіне қатысушылардың құпиялылығы қорғалуы тиіс. Құпиялылық

Рецензенттер қолжазбаларды танысқаннан кейін оларды жоюы немесе қайтаруы және қолжазбадан алынған кез келген ақпаратты жеке мақсатта пайдаланудан бас тартуы керек.

Рецензенттерді тағайындау

Бас редактор қолжазбаны редакциялық алқа мүшелерінің біріне тапсырады, ол қолжазбаны кем дегенде екі сарапшы-рецензентке жібереді. Рецензенттер қолжазбаның аннотациясын қарап, қолжазбаны келесі критерийлерге сүйене отырып қарастыра ма, жоқ па, соны шешеді:

- Рецензенттердің қолжазба пәні бойынша сараптамалық білімі және ғылыми зерттеулерде мол тәжірибесі болуы тиіс.
- Олардың қолжазбамен мүдделер қақтығысы жоқ.
- Олардың сараптамалық есепті 2 апта ішінде аяқтауға уақыты бар

	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ</p>	<p align="center">Күні: 03.07.2023</p>	<p align="center">Басылым: бірінші</p>
	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы БҚМУ» КеАҚ "Батыс Қазақстан медициналық журналы (WKMJ)" журналының саясаты</p>	<p align="center">Ж С БҚМУ</p>	<p align="center">24-беттің 15-беті</p>

Егер рецензенттер жоғарыда аталған шарттармен келіссе, онда оларға қолжазбаны қарау тапсырылады.

Рецензенттің ұсыныстары

Авторлар қолжазбаны қарау үшін тиісті біліктілігі бар екі әлеуетті шолушыны ұсына алады. Редакторлар бұл рецензенттерге міндетті түрде жүгінбейді. Толық байланыс ақпаратын (мекенжай, Басты сайт, телефон, электрондық пошта мекенжайы) беріңіз.

Ұсынылған рецензенттер соңғы бес жыл ішінде бірлескен авторлардың қазіргі қызметкерлері де, қолжазбаның бірлескен авторларының ешқайсысымен де жарияланбауы керек. Ұсынылған рецензенттер авторларға қатысты әртүрлі мекемелерден болуы керек. Сіз журналдың редакциялық алқасының тиісті мүшелерін әлеуетті рецензенттер ретінде тізімдей аласыз.

Рецензенттің есептері

Рецензенттер қолжазбаның маңыздылығын, өзіндік ерекшелігін, әдістемесін, нәтижелері мен қорытындысын бағалауы керек. Түсініктемелер нақты, сындарлы және түсінікті болуы керек. Рецензенттер авторларға жұмысын жақсартуға көмектесетін кері байланыс беруі керек. Рецензенттер кез келген этикалық мәселелерді немесе ықтимал этикалық бұзушылықтарды анықтап, редакторға хабарлауы керек.

Рецензенттер қолжазбалар туралы есептерін рецензиялауға қабылданған сәттен бастап 2 апта ішінде редакторға келесі әрекеттердің бірін орындау туралы ұсыныспен бірге ұсынады:

- Жіберуді қабылдау: қолжазбаны сол күйінде жіберу ұсынылады.
- Кішігірім өзгертулер қажет: қолжазба аздап өзгертуді қажет етеді.
- Үлкен өзгерістер қажет: қолжазба күрделі жөндеуді қажет етеді.
- Жіберуден бас тарту: қолжазбаны қабылдамау ұсынылады; ауытқудың себебін (себептерін) көрсету керек.

Бас редактордың шешімі

Бас редактор редактор мен рецензенттердің ұсыныстары негізінде түпкілікті шешім қабылдайды.

Авторлардың жауаптары

Бас редактордың шешімі негізінде авторларда төрт нұсқаның бірі бар:

- Егер мақала қабылданса, авторлар оны өндегеннен кейін қосымша нұсқаулар алады.
- Егер мақала нақтылауды қажет етсе, авторлар қажетті өзгерістерді ұсынуға төрт апта уақыт алады.
- Егер мақала қабылданбаса, авторлар оны басқа журналға жіберуі керек.

Авторлардың шағымы

Авторлар кез-келген редакциялық шешімге шағымдануға құқылы. Мұны келесі ретпен жасауға болады:

	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ</p>	<p align="center">Күні: 03.07.2023</p>	<p align="center">Басылым: бірінші</p>
	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы БҚМУ» КеАҚ "Батыс Қазақстан медициналық журналы (WKMJ)" журналының саясаты</p>	<p align="center">Ж С БҚМУ</p>	<p align="center">24-беттің 16-беті</p>

- Қолжазба нөмірін және келіспеушіліктің негіздемесін көрсете отырып, бас редакторға шағымдану туралы өтініш жіберу арқылы.

Егер авторлар бас тарту туралы шешім келесі элементтердің біріне немесе бірнешеуіне негізделген деп санаса, шағымдана алады:

- рецензенттердің, кіші редакторлардың немесе бас редактордың мүдделері қақтығысы.

- қолжазбаның техникалық аспектісі туралы елеулі түсінбеушілік.

- қолжазбада ұсынылған ғылыми жетістіктерді түсінбеу.

Жеткілікті негіздемесіз қайта қарау туралы өтінішпен апелляциялар қаралмайды. Апелляциялар тек бастапқы өтінімді берген автордан/корреспондент автордан қаралады.

Материалдарды жіберу бойынша ұсыныстар

Бастамас бұрын-бұл журнал сізге сәйкес келе ме? Журналдың тақырыбын қарап шығыңыз, егер сізде сұрақтар туындаса, хабарласыңыз publishing@knowledgee.com немесе осы журналдың редакторы wkmj@zkmj.kz электрондық адресы бойынша хабарласыңыз.

Автордың міндеттері

Біз сізге жариялау сапарыңыздың әр қадамында оңай және кәсіби тәжірибе ұсынғымыз келеді.

Осы мақсатқа жетуге көмектесу үшін автор ретінде сізде де белгілі бір жауапкершіліктер бар. Оларға мыналар жатады:

- Шолу және жариялау процесінде сұрауларға жылдам жауап беру

- Жұмысыңыздың барлық аспектілері үшін жауапкершілікті өз мойнымызға аламыз, соның ішінде авторлық құқықтардың бұзылмауын, рұқсаттардың алынуын қамтамасыз ету және олар туындаған жағдайда зерттеулеріңіздің тұтастығы мен дәлдігіне қатысты кез келген мәселелерді дереу шешу.

- Авторларға қатысты этикалық саясатымызды қарап шығыңыз және біздің барлық ұсыныстарымызды орындаңыз, соның ішінде ұсынылған қолжазбаға елеулі үлес қосқандардың барлығына ризашылығыңызды білдіріңіз.

Өтінішті дайындау

Біз сіздің қолжазбаңыздың сапасын жақсартуға, уақытты үнемдеуге және зерттеу нәтижелерін барынша арттыруға көмектесетін қолжазбаларды дайындау қызметтерінің толық спектрін ұсынамыз. Пайдалануға оңай платформамыз авторларды тілді қолдау, аударма, өңдеу, статистикалық талдау және т.б. бойынша тиісті сарапшылармен байланыстырады. Толығырақ ақпаратты мына жерден алуға болады.

Бұл қосымша қызмет екенін және қабылдауға кепілдік бермейтінін ескеріңіз.

Қолжазбаға қойылатын талаптар

WKMJ ағылшын тіліндегі қолжазбалардың келесі түрлерін қабылдайды: түпнұсқа зерттеу мақалалары, шолу мақалалары, клиникалық жағдайлардың сипаттамалары (case reports) және редакторға хаттар.

Барлық қолжазбалар келесідей ұйымдастырылуы керек:

	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ</p>	<p align="center">Күні: 03.07.2023</p>	<p align="center">Басылым: бірінші</p>
	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы БҚМУ» КеАҚ "Батыс Қазақстан медициналық журналы (WKMJ)" журналының саясаты</p>	<p align="center">Ж С БҚМУ</p>	<p align="center">24-беттің 17-беті</p>

Титул парағы
 Аннотация
 Түйінді сөздер
 Кіріспе
 Әдістері
 Нәтижелер
 Талқылау
 Қорытынды
 Алғыс айту (егер бар болса)
 Әдебиеттер тізімі

Қолжазбаны дайындау

Авторларға қолжазбасын дайындау үшін Microsoft Word шаблонын пайдалану ұсынылады. Үлгі файлын пайдалану қабылданған қолжазбаларды өңдеу және жариялау уақытын айтарлықтай қысқартады. Қолжазба тақырыптар мен тақырыпшалар бойынша ұйымдастырылған. Бөлім тақырыптары сіздің салаңызға және зерттеудің өзіне сәйкес келуі керек. Қолжазбаға тақырыптардың үш деңгейіне дейін қоюға болады (яғни: 3.2.1. Тақырып атауы).

Титул парағы

Титул парағында келесі мәлімет болуы керек:
 Титул парағында келесі мәлімет болуы керек:
 Қолжазбаның атауы, жұмыс орны мен ORCID идентификаторлары көрсетілген барлық авторлардың аты-жөні, корреспондент-автордың байланыс ақпараты.

Мысал: Аты, Тегі 1*, аты, тегі 2, Аты, Тегі 3

* кафедра, мекеме, қала және ел

• ORCID

Автордың аты: <https://orcid.or/0000-0000-0000-00001>

Хат алмасу

Корреспондент-авторлар авторлар тізімінде жұлдызшамен белгіленуі тиіс. Жеке бөлімде корреспондент-автордың(лардың) нақты байланыс электрондық пошта мекенжайын көрсетіңіз.

Мысал: аты-жөні* email@email.com

Аннотация

Аннотация бір абзацтан аспауы керек және құрылымы болмауы керек. Аннотацияда қолжазбаның қысқаша мазмұны, оның ішінде зерттеу мақсаты, әдістері, негізгі нәтижелері мен қорытындылары болуы керек. Қысқартуларды пайдалануды азайтыңыз және сілтемелер, сызбалар немесе кестелер келтірмеңіз. Көлемі шамамен 250 сөз болуы керек.

Түйінді сөздер

Қолжазбаның мазмұнын жақсы сипаттайтын түйінді сөздердің (3-6) тізімін көрсетіңіз. Бұл кілт сөздер мақаланы индекстеуге және табуға көмектесуі керек.

	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ</p>	<p align="center">Күні: 03.07.2023</p>	<p align="center">Басылым: бірінші</p>
	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы БҚМУ» КеАҚ "Батыс Қазақстан медициналық журналы (ВКМЖ)" журналының саясаты</p>	<p align="center">Ж С БҚМУ</p>	<p align="center">24-беттің 18-беті</p>

Кіріспе

Қолжазба тақырыбына қатысты дереккөздерге тиісті дәйексөз келтіре отырып, кіріспе баяндалады.

Әдістері

Авторлар Зерттеудің мақсаты мен гипотезасын "әдістеме" бөлімінде дұрыс сипаттауы керек. Зерттеу мақсатына сәйкес бастапқы / қайталама соңғы нүктелер ақылға қонымды түрде анықталады.

Нәтижелер

Эксперименттік нәтижелердің қысқаша және нақты сипаттамасын, оларды түсіндіруді және жасалуы мүмкін эксперименттік қорытындыларды беріңіз.

Талқылау

Зерттеудің әсері туралы айту керек. Зерттеудің шектеулері көрсетілуі керек.

"Декларация" Бөлімі

Бұл бөлімге мыналар кіреді:

- Алғыс: авторлық критерийлерге сәйкес келмейтін авторлар автор ретінде көрсетілмеуі керек, бірақ осы бөлімде белгіленуі керек.
- Этикалық ойлар: Адамдарға немесе жануарларға зерттеу жүргізген кезде қатысуға немесе олардың ақпаратын жағдай туралы есепте жариялауға келісім алу және осы бөлімде хабарлау қажет. Этика жөніндегі комитеттің рұқсатын алу керек және ол туралы осы бөлімде хабарлау қажет.
- Бәсекелес мүдделер: барлық мүдделер қақтығыстары (соның ішінде қаржылық, жеке, академиялық және/немесе идеологиялық) мақаланы беру кезінде мәлімделуі керек. Айта кету керек, редакторлар мен рецензенттер кез-келген мүдделер қақтығысын шешуге жауапты.
- Деректер мен материалдардың қолжетімділігі
- Қаржыландыру
- Қысқартулар мен шартты белгілер: тек стандартты қысқартуларды қолдану ұсынылады; стандартты емес қысқартулар оқырмандарды адастыруы мүмкін. Қолжазба атауындағы қысқартулардан аулақ болыңыз. Бірінші рет айтылғанда, аббревиатура стандартты өлшем бірлігі болған жағдайларды қоспағанда, әріппен жазылған аббревиатураны, содан кейін жақшадағы аббревиатураны қолдану керек.

Суреттер мен кестелер бойынша ұсыныстар

Барлық суреттер мен кестелер бірінші дәйексөздің жанындағы негізгі мәтінге енгізілуі керек және олардың пайда болу нөміріне сәйкес нөмірленуі керек (1-сурет, 1-кесте және т.б.). Барлық суреттер мен кестелерде қысқаша түсіндірме атауы және оған тақырып болуы керек. Бірнеше панельден тұратын суреттер мен кестелер үшін панельдер (A), (B), (C), (D) және т. б. белгілерімен нақты белгіленуі керек.

	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ</p>	<p align="center">Күні: 03.07.2023</p>	<p align="center">Басылым: бірінші</p>
	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы БҚМУ» КеАҚ "Батыс Қазақстан медициналық журналы (WKMJ)" журналының саясаты</p>	<p align="center">Ж С БҚМУ</p>	<p align="center">24-беттің 19-беті</p>

Сурет файлы жеткілікті жоғары ажыратымдылықта (ені/биіктігі кемінде 1000 пиксель немесе дюймге 300 нүкте немесе одан жоғары) берілуі керек. Жалпы форматтар қабылданады, бірақ TIFF артықшылық береді.

Кестелерді жариялауға дайындау кезінде авторлар олардың кестелік форматта ұсынылғанына және қажет болған жағдайда кейінгі өзгертулер мен жаңартулар енгізуге болатындай етіп жасалғанына көз жеткізуі керек.

Суреттер мен кестелер үшін дереккөздерді немесе рұқсаттарды көрсетіңіз, егер олар басқа көздерден шығарылса (қайта шығарылған/бейімделген/өзгертілген/ішінара суреттер мен интернеттен алынған суреттерді қоса). Авторлар лицензияларды сатып алуға, үшінші тарап авторлық құқық иелері сұраған кез келген дәйексөз нұсқауларын орындауға және кез келген қосымша шығындарды жабуға жауапты.

Әдебиеттер тізімі

Әдебиеттер тізімін жасау үшін ванкувердің дәйексөз стилін қолданыңыз. Мәтіндегі дәйексөздер дәйекті түрде төртбұрышты жақшада нөмірленуі керек (мысалы, [1], [2-4], [5, 7]) және қолжазбаның соңындағы нөмірленген әдебиеттер тізіміне сәйкес келуі керек.

Әдебиеттер тізімінің мысалдары:

- Журнал мақаласы: автордың тегі, автордың аты-жөні. Мақаланың атауы. Журналдың қысқартылған атауы. Жыл; Том (шығарылым): бет нөмірлері.
- Кітап: автордың тегі, автордың аты-жөні. Кітаптың атауы. Басылым (егер бар болса). Жарияланған орны: баспа үйі; жыл.
- Веб-сайт: Автор(лар) (бар болса). Веб-беттің/құжаттың атауы. Веб-сайттың атауы. URL. Жарияланған күні (бар болса). Жүгінген күні.

Қолжазбалар түрлері мен нұсқаулықтар туралы толық ақпарат

Түпнұсқа зерттеу мақаласы

Көлемі: түпнұсқа зерттеу мақалалары әдетте 5000-нан 8000 сөзге дейін өзгереді
Құрылым: Нұсқаулықтың "қолжазбаны дайындау" бөлімінде сипатталған стандартты құрылымды орындаңыз.

Әдістер: зерттеу әдістерін, соның ішінде зерттеу дизайнын, деректерді жинауды және статистикалық талдауды егжей-тегжейлі сипаттаңыз.

Нәтижелер: зерттеу нәтижелерін кестелер, сызбалар және графиктер арқылы нақты көрсетіңіз.

Талқылау: нәтижелерді талдау және түсіндіру, олардың салдары мен өзектілігін талқылау.

Қорытынды: негізгі тұжырымдарды және олардың маңыздылығын қорытындылаңыз.

Клиникалық жағдайдың сипаттамасы

Көлемі: клиникалық жағдайдың сипаттамалары әдетте қысқа және бағытталған, көбінесе 1500-ден 2500-ге дейін сөзден тұрады

Құрылым: Нұсқаулықтың "қолжазбаны дайындау" бөлімінде сипатталған стандартты құрылымды орындаңыз, оны шолу форматына бейімдеңіз.

	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ</p>	<p align="center">Күні: 03.07.2023</p>	<p align="center">Басылым: бірінші</p>
	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы БҚМУ» КеАҚ "Батыс Қазақстан медициналық журналы (WKMJ)" журналының саясаты</p>	<p align="center">Ж С БҚМУ</p>	<p align="center">24-беттің 20-беті</p>

Кешенді шолу: Таңдалған тақырып бойынша әдебиеттерге мұқият шолу жасаңыз, негізгі қорытындыларды жалпылаңыз және тенденциялар мен кемшіліктерді талқылаңыз.

Талқылау: бар әдебиеттерді сыни тұрғыдан ұсынуды, бағалауды және түсіндіруді қамтамасыз етіңіз.

Қорытынды: осы саладағы білім деңгейін қорытындылаңыз және болашақ зерттеулердің бағыттарын ұсыныңыз.

Пациенттер туралы барлық деректердің иесіздендірілгеніне және қажет болған жағдайда этика жөніндегі комиссияның немесе мекеменің бақылау кеңесінің қажетті мақұлдауын алғанына көз жеткізіңіз.

Редакторға хат

Көлемі: редакторға хаттар қысқа және нақты болуы керек, әдетте 1200 сөзден аспайды

Құрылым: хатты қысқаша және белгілі бір мәселеге немесе қарастырылып отырған түсініктемелерге бағыттауға тырысыңыз.

Нақты мақсат: жарияланған мақалаға жауап, клиникалық тәжірибеге түсініктеме немесе басқа өзекті сұрақ болсын, хаттың мақсатын нақты көрсетіңіз.

Кәсіби тон: редакторға жүгінген кезде кәсіби және құрметті тонды сақтаңыз.

Хаттарда тақырып немесе аннотация жоқ. Екі суреттен және екі кестеден артық болмауы керек.

Шолу мақаласы

Көлемі: шолу мақалаларының көлемі әртүрлі болуы мүмкін, бірақ әдетте 6000-10000 сөзден тұруы керек

Құрылым: Нұсқаулықтың "қолжазбаны дайындау" бөлімінде көрсетілген стандартты құрылымды орындаңыз, оны шолу форматына бейімдеңіз.

Жан-жақты шолу: Таңдалған тақырып бойынша әдебиеттерге мұқият шолу жасаңыз, негізгі қорытындыларды жалпылаңыз және тенденциялар мен кемшіліктерді талқылаңыз.

Талқылау: бар әдебиеттерді сыни тұрғыдан қарастырыңыз, бағалаңыз және түсіндіріңіз.

Қорытынды: осы саладағы білімнің жай-күйін қорытындылаңыз және болашақ зерттеулердің бағыттарын ұсыныңыз.

Зерттеу хаттамасы

Көлемі: зерттеу хаттамасының мақалалары көлемі бойынша әр түрлі болуы мүмкін, бірақ әдетте 5000-6000 сөзден тұруы керек

Құрылым: Нұсқаулықтың "қолжазбаны дайындау" бөлімінде сипатталған стандартты құрылымды орындаңыз.

Әдістер: зерттеу әдістерін, соның ішінде зерттеу дизайнын, деректерді жинауды және статистикалық талдауды егжей-тегжейлі сипаттаңыз.

Талқылау: нәтижелерді талдау және түсіндіру, олардың салдары мен өзектілігін талқылау.

Этика және тарату.

	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ</p>	<p align="center">Күні: 03.07.2023</p>	<p align="center">Басылым: бірінші</p>
	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы БҚМУ» КеАҚ "Батыс Қазақстан медициналық журналы (WKMJ)" журналының саясаты</p>	<p align="center">Ж С БҚМУ</p>	<p align="center">24-беттің 21-беті</p>

Мақаланы жіберуге арналған бақылау тізімі

Біздің онлайн өтініш беру жүйемізбен қолжазбаңызды жіберу өте оңай. Бірақ процестің мүмкіндігінше қарапайым екеніне көз жеткізу үшін сізге қажет нәрсенің бәрі дайын екеніне көз жеткізу үшін төмендегі бақылау тізімін қараңыз.

- Қолжазбаңызды жібермес бұрын әрқашан екі рет тексеріңіз, өйткені сіз оның толық болуына, журнал критерийлеріне сәйкес келуіне және емле немесе типографиялық қателер болмауына жауап бересіз.
- Журналдың тақырыбы мен мақсаттарын соңғы рет тексеріп, мақалаңыздың жақсы сәйкес келетініне және зерттеуіңіздің тақырыпқа сәйкес келетініне көз жеткізіңіз.
- Қолжазба барлық белгіленген этика ережелеріне сәйкес келе ме?
- Сіз авторлық құқыққа барлық қажетті рұқсаттарды алдыңыз ба?
- Рецензенттерге сізді анықтауға және осылайша соқыр шолу процесін бұзуға мүмкіндік беретін барлық ақпаратты жойғаныңызға көз жеткізіңіз. (Сондай-ақ, егер сіз алдыңғы жұмысыңызға сілтеме жасасаңыз, оны "менікі / біздікі" деп нақты көрсетпеңіз)

Өтініш беру процесі

Қолжазбаларды корреспондент автор біздің өтініш беру жүйесі арқылы жіберуі керек [сілтеме].

Сізден жеке тіркелу жазба жасау сұралады. Пайдаланушы аты мен құпия сөзді жазуды ұмытпаңыз, өйткені олар сіздің қолжазбаңыздың күйін тексеру және редакцияның сұрауларына жауап беру үшін қажет болады.

Жұмыс процесі және одан әрі не болады

- Автор өтінімді алғаны туралы хабарламасы бар электрондық хатты автоматты түрде алады
- Редактор оқиды және қолжазбаны тексеруге жіберу туралы немесе журналдың мақсаттары мен міндеттеріне сәйкес келмесе немесе сапасы журнал үшін жеткілікті жоғары болмаса, оны қабылдамау туралы шешім қабылдайды.
- Егер редактор қолжазбаны жариялауға жарамды деп санаса, ол екі тәуелсіз шолушыға екі соқыр шолу үшін жібереді
- Рецензенттердің есептері редакторға қайтарылады
- Редактор мақаланы қабылдамауды, жақсарту және қайта жіберу бойынша кішігірім немесе маңызды ұсыныстармен қайтаруды немесе қабылдауды шешеді
- Егер редактор жақсартулар қажет деп шешсе, мақала авторларға жіберіледі
- Авторлар ұсынылған түзетулерді енгізеді
- Авторлар 45 күн ішінде қабылдау, 15 күн ішінде өзгерістер енгізу және 30 күн ішінде қабылдамау туралы шешім туралы мәлімет алуы керек. Егер сіз осы сәттен кейін жауап алмасаңыз, электрондық хатты жіберіңіз publishing@knowledgee.com немесе жаңартуды сұрау үшін редакторға.

Қабылданған жағдайда қолжазба келесі кезеңдерге өтеді:

Мәтінді түзету және теру

Авторларды тексеру

Редакторлардың тексеруі

	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ</p>	<p align="center">Күні: 03.07.2023</p>	<p align="center">Басылым: бірінші</p>
	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы БҚМУ» КеАҚ "Батыс Қазақстан медициналық журналы (WKMJ)" журналының саясаты</p>	<p align="center">Ж С БҚМУ</p>	<p align="center">24-беттің 22-беті</p>

Беттеуді дайындау
Соңғы тексерулер
Онлайн жариялау

Мақалаңызды қалай бөлісуге және насихаттауға болады

Бұл журнал бірқатар индекстер мен библиометриялық мәліметтер базасы бар тізімге енгізілген. Біз сондай-ақ жарияланған мақалаларды әлеуметтік медиа және мазмұн туралы хабарлама электрондық пошталары арқылы насихаттаймыз.

KnE Publishing сонымен қатар Kudos-пен серіктес, біз барлық авторларымызға өз жұмыстарының қолжетімділігі мен көрнекілігін арттыруға, кең аудиторияға жетуге көмектесу үшін ұсынатын тегін қызмет. Толығырақ ақпаратты мына жерден табуға болады.

Мақалаларды жіберу

Өтінімді жіберу үшін жүйеге кіріңіз немесе тіркеліңіз.

Жіберуге дайындықтың бақылау тізімі

Жіберу процесінің бір бөлігі ретінде авторлар өз материалдарының төменде көрсетілген барлық тармақтарға сәйкестігін тексеруі керек және материалдар осы ұсыныстарды ұстанбайтын авторларға қайтарылуы мүмкін.

- Өтінім бұрын жарияланбаған және басқа журналға қарауға берілмеген (немесе түсініктемелерде редакторға түсініктеме берілген).
- Өтініш файлы OpenOffice, Microsoft Word немесе RTF құжат форматында ұсынылған.
- Мүмкіндігінше сілтемелер үшін URL мекенжайлары берілген.
- Мәтін бір интервалмен безендірілген; 12 нүктелі қаріп қолданылады; астын сызу емес, курсив қолданылады (URL мекенжайларын қоспағанда); және барлық иллюстрациялар, суреттер мен кестелер мәтіннің ішіне соңында емес, тиісті орындарда орналастырылған.
- Мәтін авторларға арналған нұсқаулықта көрсетілген стилистикалық және библиографиялық талаптарға сәйкес келеді.

Глеспе хат

Глеспе хат ұсынылған әрбір қолжазбаға қоса берілуі тиіс. Ол қысқаша болуы керек және қорытындыларды бар жұмыс контекстіне қою арқылы мақаланың мазмұны неліктен маңызды екенін түсіндіруі керек. Онда қолжазбаның журнал тақырыбына неге сәйкес келетіндігі түсіндірілуі керек.

Рецензенттерге арналған ұсыныстар

Рецензиялаудың негізгі мақсаты-редакторға журналдың редакциялық критерийлеріне сәйкес келетін әділ, дәлелді шешім қабылдау үшін қажетті ақпаратты беру. Рецензиялау туралы есептер сонымен қатар авторларға өз мақалаларын жариялауға қабылданатындай етіп нақтылауға көмектесуі керек. Мақаланы қабылдамау туралы

	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ</p>	<p align="center">Күні: 03.07.2023</p>	<p align="center">Басылым: бірінші</p>
	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы БҚМУ» КеАҚ "Батыс Қазақстан медициналық журналы (ВКМЖ)" журналының саясаты</p>	<p align="center">Ж С БҚМУ</p>	<p align="center">24-беттің 23-беті</p>

ұсыныспен бірге есептерде зерттеудің негізгі кемшіліктері түсіндірілуі керек; бұл авторларға қолжазбасын басқа журналға жіберуге дайындауға көмектеседі.

Рецензенттер рецензенттерге арналған COPE этикалық нұсқаулығының принциптерін ұстануы керек.

Редакторға құпия пікірлер құпталады, бірақ олар авторлар үшін рецензиялау есебінің негізгі ережелеріне қайшы келмеуі керек.

Рецензенттер мақалаларды тек журналдың жариялау критерийлеріне сәйкес бағалауы керек.

Келесі келісімдерді сақтау керек:

- Рецензенттер рецензент рөлін ашпас бұрын журналдың рецензиялау саясатымен танысуы керек.

- Рецензиялар объективті түрде жүргізілуі керек.

- Автордың жеке сыны, сондай-ақ беделін түсіретін/жала жабатын сөздер орынсыз.

- Рецензенттер күшейтетін дәлелдер мен сілтемелермен өз пікірлерін нақты білдіруі керек.

- Рецензенттер кез келген ықтимал бәсекелес мүдделерді талап етуі керек.

- Рецензенттер қолжазбаларға рецензия жасаудан бас тартуы керек, егер олар бәсекелестік, ынтымақтастық немесе басқа қатынастар немесе жарияланымдармен байланысты кез келген авторлармен, компаниялармен немесе мекемелермен байланыс нәтижесінде пайда болатын бәсекелес қызығушылыққа ие деп санаса.

- Рецензенттер өздеріне берілген материалдардың құпиялылығын сақтауы және әріптестерімен жарияланбаған қолжазбаларды талқыламауы және ақпаратты өз жұмысында пайдаланбауы керек.

- Әріптесіне рецензиялауға шақыру жібергісі келетін кез келген рецензент бірінші кезекте журналға хабарласуы керек.

- Осы тармақтарға немесе рецензиялау процесінің кез келген аспектісіне қатысты мәселелерді редакциялық топпен талқылау керек.

- Қолжазбаның әртүрлі аспектілерін бағалау үшін рецензенттерге келесі сұрақтар қоямыз:

- Негізгі нәтижелер: жұмыстың көрнекті ерекшеліктері деп ойлайтын нәрсені қысқаша сипаттаңыз.

- Сенімділік: қолжазбада оның жариялануына кедергі болатын кемшіліктер бар ма? Олай болса, егжей-тегжейлерді көрсетіңіз.

- Түпнұсқалық және маңыздылық: егер тұжырымдар түпнұсқа болмаса, тиісті сілтемелерді беріңіз.

- Деректер және әдістеме: тәсілдің дұрыстығына, деректер сапасына және ұсыну сапасына түсініктеме беріңіз. Біздің рецензенттеріміз барлық деректерді, соның ішінде кез келген кеңейтілген деректер мен қосымша ақпаратты қарастырады деп күтетінімізді ескеріңіз. ДНәтижелерді қайталауға мүмкіндік беретін деректер мен әдістемені ұсыну жеткілікті егжей-тегжейлі және ашық па?

- Статистиканы дұрыс пайдалану және белгісіздіктерді есепке алу: барлық қате мәндері тиісті сурет қолтаңбаларында анықталуы керек; егер олай болмаса, түсініктеме беріңіз. Кез келген статистикалық сынақтардың орындылығы және кез келген қателік

	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ</p>	<p align="center">Күні: 03.07.2023</p>	<p align="center">Басылым: бірінші</p>
	<p align="center">«Марат Оспанов атындағы БҚМУ» КеАҚ "Батыс Қазақстан медициналық журналы (WKMJ)" журналының саясаты</p>	<p align="center">Ж С БҚМУ</p>	<p align="center">24-беттің 24-беті</p>

мәндері мен ықтималдық мәндерін сипаттау дәлдігі туралы есепте нақты түсініктемелерді қосыңыз.

- Қорытындылар: деректердің қорытындылары мен интерпретациясы сенімді, негізделген және жарамды деп ойлайсыз ба?

- Ұсынылған жақсартулар: қайта қарау кезінде жұмысты жақсартуға көмектесетін ұсыныстарды тізімдеңіз.

- Әдебиеттер тізімі: бұл қолжазбада алдыңғы әдебиеттерге тиісті сілтемелер бар ма? Олай болмаса, қандай сілтемелерді қосу немесе алып тастау керек? Рецензенттің талабы бойынша дәйексөз келтіру әрекеттері біздің дерекқордағы жазбаңызда белгіленеді.

- Айқындық және контекст: аннотация түсінікті, қол жетімді ме? Аннотация, кіріспе және қорытынды орынды ма?

- Қолжазбаның кез келген нақты бөлігін, сіздің құзыретіңізден тыс деп санайтын немесе толық бағалай алмаған деректерді немесе талдауды көрсетіңіз.

- Редактор қойған кез келген басқа нақты сұрақтарға жауап беріңіз.

- Рецензенттер бас редакторға ескерту жасауы керек/WKMJ журналы (тиісті журналдағы байланыс тұлғасы), егер олар рецензияланған мақалаға қатысты плагиат немесе суретті манипуляциялау сияқты зерттеулерді жариялау немесе орынсыз жүргізді деген айып тағуды қаласа.